

ויואל משה

בהעלותך

קובץ מאמרים ושיחות, בעניני הפרשה וזמני המועדים, מבנש"ק רבי יואל משה פינטו שליט"א בן אדמו"ר רבינו יאשיהו פינטו שליט"א ראב"ד מרוקו. דברי תורה חידושים וכיאוורים, אוצר מאמרים מזהירים, לגלות בעניני הפרשה והזמנים, כפרד"ס התורה כלולים, מגלה צפונות ונעלמים, מכל פסוקי הפרשיות ועניני הזמנים. • פרשת בהעלותך תשפ"א

משנת אבות

בני ישראל התאוו למאכלי מצרים משום שבעודם עבדים במצרים זכו לטעום מטעם הלוייתן שיאכיל הקב"ה לצדיקים בימות המשיח

3

בביאת המשיח יעקרו בתי הכנסיות ובתי המדרשות מכל העולם ויובאו אל ארץ ישראל על ידי עקירת פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ' ממקומם בתורה

1

בביאת המשיח יעקרו בתי הכנסיות ובתי המדרשות מכל העולם ויובאו אל ארץ ישראל על ידי עקירת פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ' ממקומם בתורה

ומדבר זה אנו למדים את גדולתו העצומה של משה רבינו, שלא היה עמוד הענן הולך וחונה אלא על פי דברו. ובמדרש אגדה המשילו עניין זה "משל למלך שהיה הולך עם אוהבו בדרך, ולא היה נוסע עד שאומר לו אוהבו תיסע, ולא היה חונה עד אשר יאמר לו חברו חנה, כן ה' עם משה".

מדוע פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ' הוקפו באותיות ג' הפוכות

ותיאור הדבר הזה בפסוקי 'ויהי בנסוע הארץ' נכתב בשמונים ואחת אותיות שנחלקו לשני פסוקים. והמתבונן בפסוקים האלו בספר התורה יראה כי קודם להם ישנה מין אות ג' העומדת בצורה הפוכה, וכן בסופם של שני הפסוקים הללו ישנה אות ג' נוספת וגם היא עומדת בצורה הפוכה. ובגמרא במסכת שבת (בדפים קטו: טז.) עסקה הגמרא

היו יודעים כי חפץ הקב"ה שהם יעזבו את המקום בו הם חונים ויסעו אל מקום אחר במדבר ובו יתיישבו. אולם לא היה עמוד ענן מתחיל להלך ולהורות לבני ישראל לאן עליהם לנסוע, אלא היה עמוד הענן נותר לעמוד במקומו, מעל למחנה בני שבט יהודה, עד אשר היה משה אומר לו "קומה יהוה, ויפצו איביך, וינסו משנאיך, מפניך", ואחרי שהיה משה אומר את הדברים האלו, היה עמוד הענן מתחיל להלך אל עבר המקום בו יצטרכו בני ישראל לחנות, וכל מחנה בני ישראל היו הולכים בעקבותיו. וכך היה גם כאשר מחנה בני ישראל היה מגיע אל המקום בו היה חפץ הקב"ה שיחגו, היה עמוד הענן נעמד מעל למחנה בני יהודה וממתין שם עד אשר יזמינו משה לעמוד מעל המשכן על ידי שהיה אומר "שובה יהוה, רבבות אלפי ישראל".

בפרשתנו פרשת בהעלותך נכתבו בתורה הקדושה פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ', בהם מסופר כיצד היה עמוד הענן מיטלטל ממקומו הקבוע מעל משכן העדות, על פי דיבורו ובקשתו של משה רבינו. וכן כיצד היה עמוד הענן חוזר להיות ניצב על המשכן כאשר היה משה מורה לו לעשות כן.

בארבעים השנים בהם היו בני ישראל במדבר הם חגו בארבעים ושנים מקומות, וישיבתם במקום חניה ועזיבתם אותו היה על פי רצונו של הקב"ה, הדרך בה היה הקב"ה מורה לבני ישראל כי רצונו שיעזבו את מקום חנייתם ויצאו למסע אל מקום חניה אחר, היה על ידי שעמוד הענן שתמיד היה ניצב מעל למשכן, היה נודד ממקומו וניצב מעל למחנה בני יהודה. וכשהיו בני ישראל רואים את תנועת עמוד הענן הם

חדשו! לכל מבקשי החכמה ניתן לקבל בתפוצה ישירה את העלונים "ויואל משה"

ו"פניני ויואל משה" מתורתו ומוסריו של בנש"ק רבי יואל משה פינטו שליט"א בנו בכורו של האדמו"ר רבינו יאשיהו פינטו שליט"א במייל: TorahPinto@gmail.com בוטצאפ: +1 (917) 459-8776

בביאור עניין זה, מדוע הובדלו פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ מהנכתב קודם להם ומהנכתב לאחריהם בתורה, על ידי שני הסימנים הללו. ושני דעות נאמרו בביאור עניין זה, הדעה הראשונה היא דעתו של רבי הקדוש שאמר כי פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ נחשבים לספר בפני עצמו שנסדר בתוך ספר במדבר, שכשם שיש ספר בראשית, ספר שמות וכן הלאה, גם פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ הם ספר מספרי התורה, והסימן שניתן לפניהם ולאחריהם הוא המייחד את הפסוקי

'ויהי בנסוע הארץ להיות ספר נפרד. והדעה השניה היא דעתו של רבן שמעון בן גמליאל האומר כי פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ הם אינם ספר בפני עצמו, אלא הפסוקים הללו לא נכתבו במקום בו הם ראויים להיכתב, שמקום כתיבתם האמיתי הוא בפרשת במדבר, ובכל זאת כתבם הקב"ה בתורתו הקדושה בפרשת בהעלותך, כדי שהם יהיו הפסק בין שני פעמים בהם עשו בני ישראל את הרע בעיני ה'. כי אם שני הרעות שעשו בני ישראל היו נכתבים בסמיכות ללא דבר המפסיק ביניהם, היה בזה כלון גדול לבני ישראל, ופתחון פה לשטן לקטרטג עליהם, ופסוקי 'ויהי בנסוע הם החוצצים בין סיפור שני הרעות שעשו בני ישראל. ועוד הוסיף רבן שמעון בן גמליאל ואמר כי לעתיד לבא כשיבא המשיח, עתידים פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ להעקר ממקומם בפרשת בהעלותך, ולהילקח אל פרשת במדבר שם הם היו צריכים להיכתב מתחילה.

מדוע הקב"ה כתב בתורתו פסוקים שלא במקומם אם לעתיד לבא הם יעקרו וינתנו במקומם

ורש"י והרמב"ן ויתר המפרשים בפירושים לתורה כתבו כפירושו של רבן שמעון בן גמליאל, כי אין כאן מקומם של פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ, ולעתיד לבא הם יעקרו ממקומם. וצריך לשאול על הדבר הזה מדוע זה עשה הקב"ה כן בתורתו הקדושה, לכתוב פסוקים שלא במקומם ובימות המשיח לעוקרם ולהשיבם אל מקומם האמיתי. ובוודאי שאין זה דבר פשוט שמיום בו כתב משה רבינו את ספר התורה ומסרו לבני ישראל, הורגלו כל בני ישראל שפסוקי 'ויהי בנסוע כתובים בפרשת 'בהעלותך', וכשיבא משיח צידקנו ויגאלנו ישנה הקב"ה את סדר הפסוקים אליו הורגלו כל ישראל, ויחליף את מיקומם של פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ אל פרשת במדבר, ודבר זה טעון ביאור.

השכינה גלתה עם בני ישראל והיא נמצאת בבתי הכנסת ובבתי המדרש

ונראה בס"ד לבאר עניין זה על פי מה שמצינו שאמר חז"ל בגמרא במסכת מגילה (טז.) "תניא אמר רבי שמעון בר יוחאי, בוא

וראה כמה חביבין ישראל לפני הקב"ה, שבכל מקום שגלו שכינה עמהן... ואף כשהם עתידין ליגאל שכינה עמהן (שהשכינה אינה חוזרת מגלותה עד אשר הם יחזרו" ורשב"י הקדוש דרש את גליית השכינה, וחזרתה מגלותה יחד עם בני ישראל מדבר ה' שנאמר אל הנביאים.

ושאלה שם הגמרא היכן הוא המקום בו נמצאת השכינה בזמן הגלות, והשיבה הגמרא כי הימצאותה של השכינה הוא בבתי הכנסיות ובבתי המדרשות. וסיפרה שם הגמרא על אמוראים שבזמן שהיו יושבים בבתי הכנסיות שבבבל, היו אוזניהם שומעות את קול השכינה בכניסתה אל הקודש, ואם הם לא היו יוצאים מבית הכנסת מפני כבוד השכינה שנכנסה היו מלאכי השרת מבהילים אותם ומציקים להם, עד אשר הם היו עוזבים את בית הכנסת. וזה הטעם מדוע כאשר האדם נמצא בבית כנסת ובבית מדרש, עליו לנהוג בכבוד ראש ובהקפדה מדוקדקת על כל מעשיו, כי ניצב במקום בו נמצאת השכינה

עתידים בתי הכנסת ובתי המדרש שבחוף לארץ לעקר ולהלקח לארץ ישראל

ואחר שביארה הגמרא כי השכינה נמצאת בבתי הכנסת ובבתי המדרש בזמן הגלות, הביאה הגמרא ברייתא המבארת כיצד תחזור השכינה אל ארץ ישראל בביאת המשיח "תניא רבי אלעזר הקפר אומר עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בארץ ישראל". ורוב הראשונים השמיטו את תיבת "בבל", וכתבו כי בודאי כוונת הגמרא היא שכל בתי הכנסת ובתי המדרש שבעולם יעקרו מארץ ניכר, ויובאו אל ארץ ישראל. וכבר כתב רבינו הכלי יקר (דברים יא, כא) במעלת בתי הכנסת ובשייכותם לארץ ישראל "האדמה שבכל בתי הכנסיות של חז"ל זו היא האדמה של ארץ ישראל, שהרי לעתיד לבא יקבע ה' הבתי כנסיות, הבניין והקרקע מכל וכל אל ארץ ישראל". וכדברי הכלי יקר שאת האדמה עצמה עליה בנויים בית הכנסת ובתי המדרש יעקרו הקב"ה ויעברם אל ארץ ישראל, כתב גם המגן אברהם (סימן קנא, ס"ק טז.) (לא נכחד כי יש דעות החולקות על זה, החתם סופר בתשובה (ה"א סימן ל) כתב כי רק את מבני בתי כנסיות יוליך הקב"ה אל ארץ ישראל. ורבינו הבן איש חי בסה"ק 'בן יהודע' (מגילה כט.) כתב כי רק קדושתם תועבר לארץ ישראל). ודבר כדוגמת הדבר הזה לא עשה הקב"ה בעולמו מעולם, שעשרות אלפי חלקות אדמה מכל קצוות תבל יעקרו ממקומם, וינתנו במקום חדש, וצריך להבין כיצד ימומש דבר זה בפועל.

כיצד יעקרו חלקי אדמה מחוץ לארץ ויובאו אל ארץ ישראל

ונראה בס"ד לבאר כיצד היא הדרך בה תעשה

עקירת אדמות בתי הכנסיות ובתי המדרשות בימות המשיח והולכתם ונטיעתם באדמת ארץ ישראל, כי הנה ידוע שהקב"ה ברא את העולם כולו על ידי התורה הקדושה, וכל חלק בבריאה מכוון כנגד חלק אחר בתורה, ומאותו החלק בתורה, שמכוחו נברא החלק בבריאה, הבריאה שואבת את חיותה וכוחה בכל רגע, וכל שינוי בהלכה או במעשה שבתורה יוצר שינוי גם בחלק הבריאה המכוון כנגדו. ועט"ר כ"ק האדמו"ר שליט"א האריך בזה מספר פעמים, ובפרט אודות כיבושה של העיר קרית ספר, שקרית ספר היתה מכוונת כנגד ההלכות שנשתכחו מבני ישראל בימי האבל על פטירת משה רבינו, ולכן לא היה בכוחם של בני ישראל לכבוש את את קרית ספר, עד אשר עתניאל בן קנז על ידי פילפול ועיון השיב את אותם ההלכות אל ידיעת בני ישראל, ואחרי כן עלה בידו לכבוש את קרית ספר. וכן מצינו להרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א בחיבורו 'צדקת הצדיק' (אות עב), שכתב כי כל הניסים ושינויי טבע שעשו משה רבינו ואלוהיו הנביא, היו על ידי שחידשו חידוש תורה, ופתחו שערי חדש בפירוש עניין מסוים בתורה, וכיון שהתורה היא מקור החיות של כל העולם כולו, נשתנה גם הטבע ונעשה הנס.

עקירת בתי הכנסת ובתי המדרש תהיה על ידי עקירת חלקם בתורה פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ'

ואם כן, שעתידי הקב"ה לעקור את אדמת כל בתי הכנסיות ובתי המדרשות שבעולם, ולנטוע אותם באדמת לארץ ישראל, בוודאי שגם חלק מן התורה הקדושה צריך להעקר ולינתן במקום אחר. ומעתה יובן היטב מה ששאלנו בתחילת דברינו מדוע נתן הקב"ה את פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ בפרשת בהעלותך, על אף שאין מקומם שם ולעתיד לבא הוא יתברך יעקרום ויתנם בפרשת במדבר, כי על ידי עקירת חלק התורה של פרשת 'ויהי בנסוע הארץ וינתנו במקום אחר, יעקרו גם כל בתי הכנסיות ובתי המדרשות שבעולם וינתנו בארץ ישראל.

ובאמת אם נתבונן על משמעותם של פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ תחזינה עינינו כי האמור בהם הוא גם על הגאולה השלימה, שכשם שעמוד העגן היה מהלך עם בני ישראל בכל שנות הליכתם במדבר שממה והיה מן עליהם מפני כל רעה, כך בשנות הגלות השכינה הקדושה מהלכת עם כל יהודי, ושומרת עליו, ונושאת אותו על כפיה, פן יגוף באבן רגלו, והיא עמו בכל צרה בה נמצא. ולכן על ידי עקירת פסוקי 'ויהי בנסוע הארץ המדברים על לכתה של השכינה עם בני ישראל, אף השכינה תעקר ממקומה בארץ ציה ואויב, ובמקומו יופיע מלכנו וימלוך עלינו.

לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם

משנת אבות

ביאור ועיון
בתורת אבוה"ק
צדיקי שושלות הזהב
פינטו ואבוהצירא

רבי יאשיהו פינטו זיע"א 'הרי"ף דעין יעקב'

בני ישראל התאוו למאכלי מצרים משום שבעודם עבדים במצרים זכו לטעום מטעם הלוויתן שיאכיל הקב"ה לצדיקים בימות המשיח

בסמיכות, אולם הקב"ה חס על כבודן של ישראל ולא רצה ששני הרעות יכתבו אחת לאחר השנייה, ולכן נטל הקב"ה את פרשת 'זיהי בנסוע' ממקומה בפרשת במדבר ונתנה כאן בפרשת בהעלותך בין שני חטאי ישראל, והיא המפרידה בין שני חטאי ישראל.

פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ מוקפים באותיות נ' הפוכות כדי להורות כי הם ספר בפני עצמו

והביאור השני אותו מביאה הגמרא על מנת להבין מה הוא פשר הסימנים המקיפים את פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ', הם דברי רבי הקדוש שאמר כי פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' הם ספר בפני עצמו, שכשם שיש את ספר בראשית, ואת ספר שמות, וכן הלאה, כך 'זיהי בנסוע הארץ' הוא ספר בפני עצמו. ואמר רבי הקדוש כי אותיות נ' הפוכות שנכתבו קודם 'זיהי בנסוע הארץ' ואחריו, הם נכתבו בשביל לעורר את ליבנו ולהאיר את עינינו לדבר הזה, שפסוקי 'זיהי בנסוע' הם ספר בפני עצמו בספרי התורה. ועוד הביאה הגמרא כי אף התנא רבי יונתן אמר כן, שהתורה מכילה שבע ספרים, ודרש זאת מן הפסוק "הַכְּמוֹת בְּנִתָּהּ בֵּיתָהּ חֲצִבָּה עֲמוּזָיִה שְׁבַע" (משלי ט א). ומספר הספרים הוא שבע מחמת ש'ויהי בנסוע הארץ' הוא ספר בפני עצמו, אז ספר במדבר בו כתובים פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' נחלק לשני ספרים, הנכתב קודם 'זיהי בנסוע הארץ' הוא ספר בפני עצמו, והנכתב אחר 'זיהי בנסוע הארץ' הוא ספר בפני עצמו. ואם

נ' הפוכה, וכן הובדלו מהנכתב לאחריהם של ידי סימן של אות נ'. ובגמרא במסכת שבת (קטו: קטז.) דנו חז"ל בעניין זה מדוע הובדלו פסוקי 'זיהי בנסוע' אהרן מרצף פסוקי התורה. והביאה הגמרא שני ביאורים לזה, הביאור הראשון הוא מדבריו של רבן שמעון בן גמליאל שאמר כי פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' היו צריכים להיכתב בפרשת במדבר, ואין מקומן בפרשת בהעלותך, ובכל זאת הורה הקב"ה למשה לכתבם בפרשת בהעלותך, מכיון שבפרשת בהעלותך היו צריכים להיכתב בסמיכות שני רעות גדולות שעשו בני ישראל נרמזה בפסוק: "וַיִּסְעוּ מִהַר ה' דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים" (במדבר יג), שבצאת בני ישראל מהר ה', הוא המקום בו קיבלו את התורה, החלו בני ישראל למאוס במצות ה', והחלה לבעור בקרבם תאוה לשוב ולאכול בשר כשם שהיו אוכלים במצרים, וקצה נפשם במן אותו היה ממטיר ה' להם מידי יום. ועוד הוסיפו בני ישראל חטא על פשע שהסתפקו ביכולתו של הקב"ה לספק להם בשר במדבר. והרעה השנייה שעשו בני ישראל הכתובה בפרשת בהעלותך, היא שבני ישראל מימשו את מחשבתם הרעה, והתאונו באוזני ה' את כל אשר על ליבם כדברי הפסוק: "וַיְהִי הָעַם כְּמִתְאַנְּנִים, רַע בְּאָזְנֵי ה'" (במדבר יא א). ואלו הם שני הרעות שעשו בני ישראל בפרק הזמן שבו עוסקת פרשת בהעלותך. ומחמת שהרעות היו סמוכות אחת לשנייה במעשה, גם כתיבתם בתורה היתה צריכה להיות

במאמר הקודם עסקנו בפסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' המופיעים בפרשתנו, וגם במאמר הזה בע"ה נעסוק בסוד שני הפסוקים הקדושים האלו, על פי מה שכתב בהם זקנינו ראש שושלת הקדוש פינטו, הרב המוסר רבי יאשיהו פינטו זיע"א. שאת גדל קדושתו וכוחו לביטול גזרות ניתן להשיג בשכלנו מהמעשה שהובא בספר חמדת ימים (ימים נוראים פרק ג אות ז), שפעם אחת ירדה מן העולם העליון רוח של חכם גדול וקדוש ונכנסה בנערה אחת מהעיר דמשק, ושלחה רוחו של אותו חכם שיקראו לרבי חיים ויטאל, וכשבא רבי חיים ויטאל לפניו, אמרה לו אותו הרוח כי נשלחה מבית דין של מעלה להודיעו כי נגזרה מגיפה על יהודי דמשק מחמת העבירות שיש בהם. ושאל רבי חיים ויטאל את אותה הרוח מי הצדיקים שתפילתם ותעניתם תבטל את רוע הגזרה, והשיבה לו הרוח כי הראויים לזה הם רבי יוסף מטאלון, רבי יעקב אבולעפיא, ורבי יאשיהו פינטו. והרי לנו עדות נאמנה מבית דין של מעלה, כמה גדול הוא כוחו של רבי יאשיהו פינטו זיע"א לבטל מעמו ישראל כל גזרות קשות ורעות.

פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' מוקפים באותיות נ' הפוכות כדי להפריד בין שני חטאי בני ישראל

וכפי שכתבנו במאמר הקודם, בספר התורה הקדוש פסוקי 'זיהי בנסוע הארץ' הובדלו מהנכתב קודם להם על ידי סימן של אות

כן אלו הם שבעת ספרי תורתנו הקדושה, בראשית, שמות, ויקרא, במדבר א', ויהי בנסוע הארון, במדבר ב, דברים.

ומעתה שלמדנו כי יש שבע ספרי תורה, כאשר מוסיפים לחמשת הספרים הידועים את ספר ז'יהי בנסוע הארון. יש לעמוד על המחקר מדוע הבורא יתברך שמו בחר להקיף את ספר ז'יהי בנסוע הארון בשני אותיות נ' הפוכות, שהם יורו על חשיבותו לספר כאחד מספרי תורתנו הקדושה. והלא יכלה אות אחרת מעשרים ושתיים האותיות להיות המפריד בין ספר במדבר, ובין ספר ז'יהי בנסוע הארון.

ואולי אפשר בס"ד לומר טעם מדוע ספר ז'יהי בנסוע הארון הוקף באותיות נ', על פי יסוד שכבר התחלנו בהעמדתו בהקדמה לחיבור ז'יואל משה פרשת דברים, כי הנה פסוק זה שממנו דרשו חז"ל את קיומם של שבעת ספרי התורה "חֲכֵמוֹת בְּנֵתָה בֵּיתָה חֲצֵבָה עֲמוּדָיָה שִׁבְעָה" (משלי ט א) נאמר על בריאת העולם בשבע ימים, שהבורא יתברך שמו ברא והתקין את כל הנמצא בעולם בשבע ימים. וידוע כי הכלי בו השתמש הקב"ה לברוא את העולם הוא התורה, כפי שהביאו חז"ל במדרש (בראשית רבה א א) את עדותה של התורה הקדושה "התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה... הקב"ה היה מביט בתורה ובורא את העולם". ויש לחקור כיצד ברא הקב"ה את העולם על ידי התורה, ומאיזה חלק בתורה נברא כל חלק בבריאה, ונראה לומר כי אם התורה הקדושה מכילה שבע ספרים, ומחזור הימים אותו ברא הקב"ה בעולם מונה גם הוא שבע ימים, קרוב לודאי שכל יום נברא על ידי ספר אחד מספרי התורה.

הקב"ה ברא את יום השבת

על ידי ספר דברים

ובזה נמצא טעם נוסף לתקנת הקודש שתיקן עט"ר כ"ק האדמו"ר שלט"א, לקרא את ספרו של משה, ספר דברים בכל יום שבת, ואמר בדברות קודשו כי הקורא את ספר דברים ביום שבת קודש יזכה לישועות גדולות. ויש לומר כי הטעם מדוע כוחו של ספר דברים גדול ביחוד ביום השבת, כי יום השבת נברא ונוצר על ידי הקב"ה מכח ספר דברים. כי על פי מה שניגלה לנו מדברי חז"ל שיש שבע ספרי תורה, הרי שספר דברים הוא הספר השביעי, והיום המכוון כנגדו הוא יום השביעי אותו בירך אלוקים וקידשו, והקורא ספר דברים ביום שבת הוא קורא את חלק התורה הקדושה שממנו יונק יום שבת קודש

את כוחו.

ועוד נראה בס"ד על פי יסוד זה ליישב את תמיהת רבותינו ז"ל, מדוע הקיף הקב"ה את ספר ז'יהי בנסוע הארון בשני אותיות נ', שנכתבו לפניו ולאחריהם. ונראה ליישב כי הנה בחשבון שבע ספרי התורה ספר ז'יהי בנסוע הארון הוא הספר החמישי משבעת ספרי התורה, ומאחר שאת כל יום משבעת ימי הבריאה ברא הקב"ה על ידי הספר המכוון כנגדו בשבעת ספרי התורה, יש להתבונן במעשי הבריאה ביום החמישי לתחילת מעשיו של הקב"ה.

ביום החמישי לבריאה ברא הקב"ה

את התנינים הגדולים

בפרשת בראשית נמנו הדברים אותם ברא הקב"ה ביום החמישי לבריאה, ובין מיני החיות, והעופות, ודגי הים שברא הקב"ה נזכרו גם התנינים הגדולים "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתְּנִינִים הַגְּדֹלִים" (בראשית א כ"א, והביא רש"י בפירושו את דברי הגמרא במסכת בבא בתרא (ע"ד): כי התנינים הגדולים הם ליתן ובן זוגו, אולם אחר בריאתם לא הותרם הקב"ה בחיים, מכיון שמחמת גדלם אם היו מתרבים היה העולם חרב, ולכן שחט הקב"ה את נקבת הליתן, ומלחה לסעודה בה עתידין הצדיקים לאכול בביאת המשיח.

ועל פי הכרת גדולת מעשי מי שאמר והיה העולם במעשי התנינים הגדולים, נוכל להשכיל ולהבין מדוע הספר החמישי בספרי התורה, הוא ספר ז'יהי בנסוע הארון מוקף בשני אותיות נ', כי דג נקרא בלשון ארמית 'נונא', ורצה הקב"ה לרמוז בספר החמישי ז'יהי בנסוע הארון את אשר ברא מכוחו ביום החמישי, והם שני הדגים הגדולים, ולכן נכתבה אות נ' הרומזת עליהם קודם לספר החמישי ולאחריו.

הקשה 'הרי"ף דעין יעקב':

מדוע דווקא פסוקי ז'יהי בנסוע הארון

מפרידים בין חטאי בני ישראל

ועל פי כל הנזכר נבא בחדרי המלך לברא שאלה ששאל 'הרב המוסמך' רבי יאשיהו פינטו זיע"א בחיבורו 'מאור עינים'. כפי שהזכרנו הגמרא הביאה שני דעות בביאור מיקומם של פסוקי ז'יהי בנסוע הארון, את דעת רבי הסובר שפסוקי ז'יהי בנסוע הארון הם ספר בפני עצמו, ואת דעת רבן שמעון בן גמליאל שחולק על רבי וסובר שפסוקי ז'יהי בנסוע הארון נכתבו במקומם כדי להפסיק בין שני החטאים שחטאו בני ישראל לבקש מאכלים כאותם המאכלים שהיו אוכלים

במצרים. וזקנינו עט"ר הרב המוסמך הרי"ף דעין יעקב זיע"א כתב לשאול על דעת רבן שמעון בן גמליאל האומר שפסוקי ז'יהי בנסוע הארון נכתבו בין שני החטאים כדי שלא להסמיכן, מדוע זה כתב הקב"ה דווקא את הפסוקים האלו של ז'יהי בנסוע הארון שיפרידו בין שני החטאים, ולא פסוקים אחרים מפסוקי התורה.

בני ישראל טעמו במאכלים שאכלו

במצרים את טעם הליתן

ונראה בס"ד להשיב על שאלה זו על פי מה שכתבנו שמכח ספר ז'יהי בנסוע הארון ברא הקב"ה את התנינים הגדולים, ואת נקבת הליתן שאותה הרג הקב"ה ומלח לסעודת הצדיקים לעתיד לבא. כי הנה תלמידי הגר"א בספריהם הביאו בשם רבם, כי נכתב במדרש שהקב"ה זיכה את בני ישראל כשהיו עבדים במצרים לטעום במאכליהם את טעמה של נקבת הליתן שאת בשרה הכין הקב"ה לצדיקים שיאכלו בימות המשיח. ואמר הגר"א ללמד זכות על ישראל כי זו היתה תאוותם לשוב ולאכול ממאכלי מצרים, כי במדבר לא זכו בני ישראל לטעום טעם סעודתו של משיח, אולם במצרים זכו לדבר הגדול הזה, ולכן התאונו בני ישראל ואמרו "זִכְרֵנו אֶת-הַדְּהָגָה אֲשֶׁר-נֹאֵל בְּמִצְרַיִם" (במדבר יא ה), שזכרו את טעם דגת הליתן אותה אכלו בעודם עבדים במצרים, ונתאו לזכות ולאכול מאכל קדוש זה שוב.

הליתן נברא על ידי ספר ז'יהי בנסוע

הארץ ולכן הוא שנכתב בין תאוות בני

ישראל לבשר הליתן

ועל פי זה מובן היטב הדבר שהקשה הרי"ף דעין יעקב זיע"א מדוע ניתנה דווקא פרשת ז'יהי בנסוע אהרן להפסיק בין שני הפעמים בהם נתאו בני ישראל לשוב אל מצרים ולאכול שוב מן המאכלים שהיו אוכלים שם, כי כפי שנתבאר מדברי הגר"א באמת תאוותם וגעגועיהם של בני ישראל למאכל שאכלו במצרים היה שנתאו לאכול מסעודתו של משיח לה זכו במצרים, וכפי שביארנו הדג אותו יאכלו הצדיקים בסעודתו של משיח נברא על ידי ספר ז'יהי בנסוע אהרן, ורצה הקב"ה לפרסם את מעלתם של בני ישראל שנתאו לסעודת הצדיקים. ולכן כתב הקב"ה את פסוקי ז'יהי בנסוע אהרן מהם נברא הליתן שהוא מאכל סעודת הצדיקים בין שני הפעמים בהם נתאו בני ישראל לאכול מסעודתו של הצדיקים כדי לרמוז לנו למה תאוה נפשם.